

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 179/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen eläinten lajityypillisen käyttäytymisen tulkinnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Heli Järvisen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 179/2018 vp:

Miten perustellaan, että saman eläinlajin eri yksilöiden lajityypillistä käyttäytymistä tulkitaan näin eri tavoin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Eri eläinlajien pitoa, hoitoa ja käsittelyä säätelevät eläinsuojelulaki (247/1996), eläinsuojeluasetus (396/1996) sekä laki eläinten kuljetuksesta (1429/2006). Lisäksi neuvoston asetus (EY) N:o 1099/2009 eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä sisältää säännöksiä tuotantoeläinten lopettamisesta. Lisäksi turkiseläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa turkiseläinten suojelusta (1084/2011). Säädös sisältää yksityiskohtaisia vaatimuksia, jotka koskevat pitopaikassa käytettäviä laitteita ja välineitä, turkiseläinten hoitoa, kohtelua ja käsittelyä sekä häkkien kokoa ja varusteita. Asetus perustuu neuvoston päätöksiin 78/923/ETY, 92/583/ETY ja neuvoston direktiiviin 98/58/EY. Edellä mainitulla lainsäädännöllä on myös täytäntöönpanttu Euroopan neuvoston eurooppalaiseen yleissopimukseen (ETS 87) tuotantoeläinten suojelemiseksi kuuluvat turkiseläinten pitoa koskevat eläinsuojelulliset vähimmäisvaatimukset.

Eläintarhassa ja pysyvässä eläinnäyttelyssä pidettävien eläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista säädetään vastaavasti maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 2/EEO/2003, jonka liitteessä 3 ovat koiraeläimiä koskevat vaatimukset. Asetus perustuu luonnonvaraisten eläinten pitämisestä eläintarhassa annettuun neuvoston direktiiviin 1999/22/EY, jonka pääasiallisena tavoitteena on luonnonvaraisten eläinten ja luonnon monimuotoisuuden suojelu.

Eläinten käyttöön liittyy eettistä pohdintaa siitä, miten yksittäistä eläintä ja eläimiä ylipäätään yhteiskunnassa tulisi kohdella. Lainsäädännössä otetaan kantaa siihen, mitkä ovat yhteiskunnassa kulloinkin hyväksyttävänä pidettyjä eläinten pidon muotoja. Eläinten pidosta ja käytöstä aiheutuu yleensä jonkinlaista haittaa eläinten hyvinvoinnille, eikä näitä haittoja ole aina mahdollista välttää. Esimerkiksi eläinten liikkumista ja lisääntymistä joudutaan yleensä rajoittamaan, jotta eläintenpito olisi mahdollista. Eläinten hyvinvoinnille aiheutuvan haitan hyväksyttävyyttä edellyttää kuitenkin aina eettistä pohdintaa sen suhteen, millainen haitta on hyväksyttävissä suh-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 179/2018 vp

teessa eläinten pidosta ja käytöstä saatavaan hyötyyn. Tuotantoeläinten pidossa yhteiskunnalliset ja taloudelliset tekijät vaikuttavat tähän punnintaan. Myös muiden eläinten pidossa otetaan huomioon vallitsevat yhteiskunnalliset ja taloudelliset olot.

Kysymyksen johdannossa esitetyssä tapauksessa on kyse yhteiskunnallisesti hyväksytystä kahdesta erilaisesta eläinten pitotavasta, joille asetetut lainsäädännölliset vaatimukset poikkeavat selkeästi toisistaan. Samalla tavoin turkistarhan ja eläintarhan toiminnan tarkoitus sekä taloudelliset reunaehdot ovat hyvin erilaiset, mikä vaikuttaa merkittäväällä tavalla siellä pidettävien eläinten olosuhteisiin. Eläintarhassa pääasiassa luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä esitellään oloissa, jotka vastaavat mahdollisimman hyvin niiden luonnollista elinympäristöä. Turkistarhalla eläimiä pidetään nahkojen tuottamiseksi. Tuotantotaloudellisista syistä eläintarhoille asetettujen vaatimusten mukaisissa olosuhteissa turkisnahkojen tuotanto ei olisi taloudellisesti mahdollista yksittäiselle tuottajalle.

Valmistelussa olevan eläinten hyvinvointilakiuudistuksen yhteydessä on erityisesti pohdittu yhteiskuntamme kantaa eläinten käyttöön. Lausunnolla olleessa luonnoksessa esitetään, että tuotantoeläinten pitoa rajataan nykyisin maassamme pidettäviin tuotantoeläinlajeihin. Jatkossa ketujen pito tuotantoeläiminä olisi siis edelleen sallittua. Eläintarhassa pidettäviä eläinlajeja ei luonnoksessa rajata millään tavalla.

Turkiseläimiä koskevaa lainsäädäntöä valmisteltaessa on myös otettava huomioon turkistuotannon painottuminen pääosin vientimarkkinoille. Tällöin on arvioitava turkistuotannon kilpailukyky kansainvälisillä markkinoilla. Muutoin joudutaan tilanteeseen, jossa tiukempi kansallinen lainsäädäntö aiheuttaa käytännössä hyvinvointivuotoa turkistuotannon siirtyessä kevyemmän sääntelyn maihin.

Helsingissä 1.6.2018

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä